

NÁRODNÉ

101.
SEZÓNA

SLOVENSKÉ

DRAMATURGICKÝ
PLÁN
OPERA

DIVADLO

2020/2021

OPERA

PREMIÉRY

Giuseppe Verdi

Aida

Réžia: Pavol Smolík

Hudobné naštudovanie: Jaroslav Kyzlink

Dirigenti: Jaroslav Kyzlink, Dušan Štefánek

Premiéry 26. a 29. september 2020, nová budova SND

Nevšedná opera starnúceho majstra Verdiho patrí medzi najpopulárnejšie diela svetovej opernej tvorby. Vznikla na objednávku, ktorá prišla až z exotického Káhiry, a opera mala byť uvedená ako súčasť slávnostného ceremonálu pri otvorení Suezského prieplavu. I keď sa to úplne podľa plánov neuskutočnilo a dielo odznelo o čosi neskôr a inde, slávnostný charakter ostal nezmenený. V hudbe *Aidy* sa stretáva pompézný lesk štátnych a vojenských ceremónií s vypätými okamihmi citových konfliktov hlavných postáv, ale aj vonkajšková nádhera masových scén so zbormi a s baletnými číslami na jednej strane a s intímne ladenými pasážami lyrických osobných vyznaní na strane druhej. *Aida* je nielen pútavým romantickým príbehom so strhujúcou hudbou, ale aj výpravnou monumentálnou freskou, ktorá priťahuje nemenej oči ako uši. Premiéra bola pôvodne plánovaná na marec 2020.

V aktuálnom termíne sa mala uskutočniť v rámci Bratislavských hudobných slávností, ktoré však boli pre pandémiu zrušené.

Ján Leoslav Bella

Kováč Wieland

Hudobné naštudovanie a dirigent: Robert Jindra

Premiéra 19. február 2021, historická budova SND

Opera slovenského autora Jána Leoslava Bellu *Kováč Wieland* vznikala v osemdesiatych rokoch 19. storočia počas skladateľovho dlhodobého pobytu v Sedmohradsku. Bola napísaná na nemecký text, ktorý pochádzal od Richarda Wagnera, a pri prvom uvedení v SND v roku 1926 ho do slovenčiny prebásnil Vladimír Roy. Opera *Kováč Wieland* mala premiéru tridsaťpäť rokov po tom, čo ju skladateľ dopísal, už v iných spoločenských podmienkach, napriek tomu nestratila na originalite. Hlavným posolstvom diela je metaforické vyslobodenie umelca z okov tyranie. I keď od zámeru zhudobniť tento text Richard Wagner ustúpil a dal prednosť *Prsteňu Nibelungov*, Bellu zaujal natoľko, že sa mu venoval celé desaťročie.

SND sa rozhodlo tento skvost našej opernej literatúry uviesť v koncertnej podobe. V opere vystúpia poprední sólisti operného súboru pod taktovkou Roberta Jindru.

Wolfgang Amadeus Mozart

Figarova svadba

Réžia: Jiří Heřman

Hudobné naštudovanie: Ondrej Olos

Dirigenti: Ondrej Olos, Martin Leginus

Premiéra 11. jún 2021, nová budova SND

Beaumarchaisova výbušná hra o drzom barbierovi, ktorý trvá na tom, že si je rovný s každým bez ohľadu na jeho postavenie či majetok. Mozarta však skôr než týmto spoločensko-politickým podtextom hra zaujala nepočetným množstvom zápletiiek a viacznačných komických situácií. Dielo sa priam hemží intrigami, zábavnými nedorozumeniami, malými i veľkými hrdinstvami „malých i veľkých ľudí“, ale i trpkými skúsenosťami pochabých záletníkov. Lebo Mozarta už nenadchýnali neživotné bytosti archaických bohov a bôžikov opery serie, ale vzrušovalo ho zobrazovanie charakterov bežných ľudí, akých stretával v meste, na trhu, v divadle, krôme či priamo na dvore urodzených ľudí.

Mozartovský repertoár je pôdou, na ktorej neraz vyrastú nádejné mladé spevácke a herecké talenty – a tie dostanú príležitosť aj v novom bratislavskom naštudovaní.

KONCERTY

Otvárací koncert 101. sezóny Opery SND

19. september 2020, historická budova SND

Otvorenie novej sezóny Opery SND je vždy slávnostnou príležitosťou – sviatkom, pri ktorom sa po prázdninovej prestávke opäť stretnú naši umelci s publikom na divadelnom či koncertnom podujatí. Tento rok máme dôvod tešiť sa na tento deň dvojnásobne: okolnosti súvisiace s pandemiou nás od seba oddelili na celých šesť mesiacov! V dlhej histórii SND sa také niečo stalo po prvý raz!

Divadelnú sezónu 2020/2021 začne náš súbor galakonzertom. Pri formovaní jeho dramaturgie sme sa rozhodli siahnuť po celých obrazoch z niekoľkých oper. Koncert teda nebude „obligátnym“ sledom árií a duet, ale ponúkne rozsiahlejšie dramatické scény. V rámci nich budú môcť interpreti okrem svojich hlasových dispozícií preukázať aj schopnosť psychologického tvarovania hudobno-dramatických postáv.

„Na otvárací koncert novej sezóny sa teším ako na stretnutie širokej rodiny tých, ktorí vo svojom živote chcú a potrebujú mať aj operné umenie. Mám radosť, že pozvanie pripraviť a dirigovať tento koncert prijal popredný český dirigent Robert Jindra, ktorý sa práve v tento večer ujíma novej pozície hlavného rezidentného dirigenta Opery SND. Podujatiu dá iste pečať pravej muzikalít a citu pre hudobný štýl. Teším sa na skvelé scény z oper skladateľských legiend, v ktorých sa môže naplno preukázať interpretačná kondícia našich umelcov,“ hovorí dramaturg Pavol Smolík.

Ludwig van Beethoven

Symfónia č. 9 d mol, op. 125 s Ódou na radosť
26. november 2020, historická budova SND

V roku, keď si spomíname na viaceré významné kultúrne udalosti slovenskej histórie, Opera SND nezabúda ani na výročia svetových veľikánov hudby. Týmto koncertom si pripomína 250 rokov od narodenia Ludwiga van Beethovena. Jeho operu *Fidelio* uvádzal operný súbor SND nedávno. Tentoraz Opera SND pripravuje symfonicko-vokálny skvost, ktorého interpretáciou prezentuje vysoký umelecký potenciál domáceho súboru.

Mikulášsky koncert

5. december 2020, nová budova SND

Po vlaňajšom úspešnom prvom ročníku Mikulášskych koncertov prichádza Opera SND opäť so zaujímavou ponukou pre detského diváka. Tento rok bude mať koncert dve časti.

Prvá časť bude venovaná najmenším: stretnú sa so svätým Mikulášom a vyberú sa do sveta fantázie prostredníctvom opery a bábkového divadla. V zábavno-hudobnom programe sa spojí svet bábok a opery a azda tak vznikne nová bábková opera.

Druhá časť programu je určená pre väčšie deti – najznámejšie vokálno-inštrumentálne dielo Jakuba Jana Rybu *Česká mše vánoční* bude spracované do scénickej podoby. Známe melódie ako „*Hej, mistře*“ navodia v malebných scénických obrázkoch atmosféru blížiaceho sa vianočného obdobia.

Silvestrovský koncert

31. december 2020 o 14.00 hod. a 20.00 hod.
nová budova SND

Opera SND pokračuje v tradícii rozlúčky so „starým rokom“, na ktorej odznejú populárne árie a ansámble zo známych operných a operetných diel svetových majstrov.

Neapolské piesne **26. marec a 30. jún 2021**

Po minuloročnej úspešnej „neapolskej noci“ plnej vášnivých talianskych emócií zaraďuje Opera SND opäť do programu toto podujatie s protagonistom Miroslavom Dvorským a jeho hosťami. Na prvom z koncertov zblahoželáme Miroslavovi Dvorskému k životnému jubileu, na druhom sa rozlúčime s divadelnou sezónou 2020/2021 a vrátíme sa pritom k formátu, ktorý sa v júni 2020 stretol s mimoriadnym ohlasom, keď Opera SND uviedla Neapolské piesne pred novou budovou SND v rámci projektu Divadlo pred divadlom.

Galakonzert Operného štúdia SND **7. apríl 2021, historická budova SND**

Slávnostný večer, na ktorom zaznejú zaznejú árie z obdobia klasicizmu a výber z piesňovej tvorby 20. storočia, bude završením prvého ročníka Operného štúdia SND.

GALA Šaturová & Margita **16. apríl 2021, nová budova SND**

Galakonzert dvoch výrazných osobností operného umenia, ktoré sa na javisku Opery SND spolu ešte nikdy neprezentovali; veríme, že ich spoločné vystúpenie bude mať punc výnimočnosti.

Gabriel Fauré

Requiem d mol, op. 48

Igor Stravinskij

Žalмовá symfónia

29. jún 2021, nová budova SND

Uvedením oboch diel si v Opere SND pripomenieme závažné historické udalosti: v roku 2020 uplynulo sedemdesiatpäť rokov od oslobodenia obetí nacistických koncentračných táborov a 22. 6. 2021 bude osemdesiat rokov od napadnutia Sovietskeho zväzu fašistickým Nemeckom.

OPERNÉ ŠTÚDIO SND V 101. DIVADELNEJ SEZÓNE SND

Grigorij Frid

Denník Anny Frankovej
Premiéra november 2020

Súčasná kultúrno-politická situácia nás opäť núti zamýšľať sa spolu s mladou generáciou, aké je nesmierne dôležité vracieť sa k histórii druhej svetovej vojny. Extrémizmus, násilie, netolerancia k ľuďom rôznych etník a rôzne podprahové ideológie, ktoré opäť žijú medzi nami, sú motiváciou, aby sme hovorili o hrôzach tohto obdobia a ich následkoch. 27. januára 2020 uplynulo 75 rokov od oslobodenia nacistického koncentračného a vyhladzovacieho tábora Auschwitz. Tragické príbehy druhej svetovej vojny a holokaustu inšpirovali vznik mnohých diel: jedným z nich je aj monodráma *Denník Anny Frankovej*, vrcholný opus Grigorija Frida, významného ruského skladateľa a maliara židovského pôvodu. Opera SND spolu s Operným štúdiom SND prezentuje túto operu ako edukačný projekt pre školy. Súčasne spolupracuje s vydavateľstvom Slovart, ktoré vydáva novú komiksovú verziu príbehu Anny Frankovej.

Jozef Grešák

Zuzanka Hraškovic

Komorná miniopera na text P. O. Hviezdoslava

Henry Purcell

Dido a Aeneas

Trojdejstvová baroková opera na antický námät

Réžia: Marek Mokoš

Dirigent: Peter Zajáček

Premiéry 22. a 23. január 2021, historická budova SND

Uvedením *Zuzanky Hraškovic* Operné štúdio SND napĺňa svoju ambíciu hrať diela slovenských autorov. Jozef Grešák zhudobnil text známej balady – skvostu klasickej slovenskej poézie. Témou príbehu z dedinského prostredia je v podstate šikana s tragickým koncom. Malú Zuzanku trápi macocha a útechu nachádza iba pri matkinom hrobe. Raz, keď sa vracia z cintorína domov, pri mlyne spadne do vody a utopí sa. Voda ju tak symbolicky privedie k matke, pri ktorej konečne nájde vytúžený pokoj. Literárne dielo Pavla Országha Hviezdoslava tvorí ideálny podklad pre hudobno-scénické spracovanie – nechýba v ňom prenikavo gradujúce napätie s dramatickým vyvrcholením a nesie výrazné etické posolstvo.

Organizátori Operného štúdia SND si pre prvú sezónu zvolili motto: „Barok, ako čas zrodu opery, otvára dvere do Operného štúdia SND“. Obdobie baroka je skvelým zdrojom vedomostí a ideálnou „tréningovou“ platformou pre mladé operné talenty, ktorým zaručí profesionálny rast. Baroková opera nesmie chýbať ani medzi prvými inscenáciami Operného štúdia SND. Antický mýtus o tragickej láske kráľovnej Kartága k trójskemu hrdinovi Aeneovi sa stal predlohou k viac než stovke operných spracovaní a mnohé z nich sú prelomovými dielami opernej literatúry. Patrí k nim aj opera *Dido a Aeneas* Henryho Purcella, skladateľa schopného zachytiť v hudbe aj najjemnejšie záchvevy ľudských emócií. Vo svojom brilantnom diele nám ponúka otázky: Prečo je ľuďom daná nesmrteľnosť? Aké ťažké je zmieriť sa so stratou milovanej osoby? Posolstvom príbehu je ideál sebaobetovania a sebadarovania sa z lásky pre lásku.

PROGRAM OPERNÉHO ŠTÚDIA SND

Workshop	Dátum	Lektor	Poznámka
SPEVÁCKO- -INTERPRETAČNÉ KURZY	20. – 22. 10. 2020	Peter Mikuláš Dalibor Jeniš	Štýlovosť spievania a práca s emóciou
METÓDA HERECKEJ PRÁCE OPERNÉHO SPEVÁKA	6. – 8. 11. 2020	David Radok	Seminár na tému práca s režisérom
SPEVÁCKO- -INTERPRETAČNÉ KURZY	11/2020	Robert Jindra	Práca s dirigentom, ansámblový spev
PREMIÉRA ANNA FRANKOVÁ	11. 2020		
SPEVÁCKO- -INTERPRETAČNÉ KURZY	12/2020	Maida Hundeling Jan Vacík	Vokálna interpretácia a technika spevu
PRÁCA S DIRIGENTOM	12/2020	Peter Zajíček	Interpretácia starej hudby
PREMIÉRA DIDO A AENEAS/ ZUZANKA HRAŠKOVIE	22. – 23. 1. 2021	Marek Mokoš	
SPEVÁCKO- -INTERPRETAČNÉ KURZY	2/2021	Martina Janková	Interpretácia mozartovských diel
SPEVÁCKO- -INTERPRETAČNÉ KURZY	29. – 31. 3. 2021	Pavol Bršlík Róbert Pechanec	Piesňová tvorba a jej interpretácia
GALAKONCERT OPERNÉHO ŠTÚDIA	7. 4. 2021		Účinkujú frekventanti Operného štúdia
KONKURZ NA NOVÝ INSCENAČNÝ TÍM	10/2020		Vyhlasenie súťaže pre mladých skladateľov a inscenátorov. Naštudovanie a premiéra nového diela v nasledujúcej sezóne Operného štúdia SND
KONKURZ DO NOVÉHO ROČNÍKA OPERNÉHO ŠTÚDIA SND	5/2021		

BOČNÝ VCHOD

nový priestor pre tvorbu v Opere SND

Opera SND prichádza s projektom zameraným na žánrovo bohatú a obsahovo rozsiahlu dramaturgiu. Ako doplnenie tvorby na veľkých javiskách ponúka cesty k menším formám prostredníctvom rôznych žánrov a názorových prúdov, ktoré sa snažia o návrat človeka k sebe, k jeho koreňom a ktoré potlačia jeho strach z konfrontácie so sebou samým. Tvorcovia chcú vstúpiť pomyselným „bočným vchodom“ a nanovo inšpirovať spoločnosť presýtenú plytkou zábavou.

Nová hudba

Prezentácie súčasnej komornej hudobno-dramatickej tvorby s dôrazom na slovenských autorov.

Stand up melodram

Hudobno-dramatická verzia stand up comedy s účasťou slova a hudby (riadená improvizácia). Aktuálne témy.

Operné kino

Zaujímavé filmové a televízne spracovania oper z celého sveta.

Piesňové cykly v inscenovanom podaní

Džez v Opere SND

K (d)uchu alebo Meditácia nad krásou

Inšpiratívne so zaujímavými hosťami o témach spätých s krásou.

Montmartre

Tvorba umelcov SND – obrazy, sochy, dizajn – rozhovory s nimi, ich cestovateľské zážitky, presahy k iným kultúram a inšpirácia nimi. Hudba podľa konkrétnej témy. A dobrá káva.

Divadlo fórum v štýle Augusta Boala

Interaktívne stretnutie umelcov s publikom nad boľavými témami spoločnosti.

Tančiareň

Pre tých, ktorí si chcú oprášiť swing a to, čo sa naučili na tanečnej. Prísny dress code. Divadelná atmosféra.